

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ В УКРАЇНІ

**МАТЕРІАЛИ
ЗАСІДАННЯ КРУГЛОГО СТОЛУ,**
*Присвяченого 55-річчю заснування ВНЗ Укоопспілки «ПУЕТ»
та 45-річчю кафедри бухгалтерського обліку і аудиту*

19 травня 2016 року

**ПОЛТАВА
ПУЕТ
2016**

УДК 331.54:657(477)
ББК 65.052(4Укр)я43
П78

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі» заборонено*

Редакційна рада збірника

О. В. Карпенко, професор, к. е. н., голова, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
М. О. Любимов, доцент, к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Ю. О. Ночовна, доцент, к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

П78 **Проблеми** та перспективи розвитку бухгалтерської професії в Україні : матеріали засідання Круглого столу, (м. Полтава, ПУЕТ, 19 травня 2016 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 160 с.

У збірнику наукових праць розглянуті актуальні проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської професії в Україні у контексті процесів глобалізації. Тези вибудовані на діалозі наукових традицій, визнанні та прогресивному міжнародному досвіді. Проблеми розвитку обліку, які піднімають автори публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів.

Збірник призначений для фахівців, викладачів, аспірантів, студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами та перспективами розвитку бухгалтерської професії в Україні.

УДК 331.54:657(477)
ББК 65.052(4Укр)я43

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

ЗМІСТ

<i>Артюх-Пасюта О.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНІЙ СФЕРІ	6
<i>Бобокало А.А., Горбач Є.В., Деньга С.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ТИПОВОЇ КОНФІГУРАЦІЇ «БУХГАЛТЕРІЯ ДЛЯ УКРАЇНИ» СИСТЕМИ «1С: ПІДПРИЄМСТВО.8.2»	12
<i>Бочуля Т.В.</i> МАЙБУТНЄ ПРОФЕСІЇ БУХГАЛТЕРА: КОМПЕТЕНЦІЇ ІННОВАТОРІВ	17
<i>Василенко О.С., Карпенко О.В.</i> СУЧАСНІ НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗМІСТУ, СТРУКТУРИ ТА ЯКОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	20
<i>Верига Ю.А., Кулявець Н.О.</i> ВИМОГИ ДО ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ БУХГАЛТЕРА В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	22
<i>Виноградова М.О.</i> ПРОФЕСІЯ БУХГАЛТЕРА В УМОВАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ	27
<i>Вороніна В.Л.</i> ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ	33
<i>Деньга С.М.</i> ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	37
<i>Єрмаковська Л. В., Савченко О. Ф.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ЕКОЛОГІЧНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА.....	42
<i>Жидєєва Л.І., Андрієнко О.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ» ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ	50
<i>Зубіцька О.В., Попенко Т.В., Любимов М.О.</i> КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ АВТОМАТИЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	54
<i>Зюкова М.М., Федоряка В.О.</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	57
<i>Ігнатенко Т.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РЕМОНТІВ ОРЕНДОВАНИХ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	62
<i>Карпенко Є.А., Кравченко І.Ю.</i> ОСОБЛИВОСТІ НЕГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ У ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ	65

<i>Карпенко Д.В.</i> СУЧАСНІ РАКУРСИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	69
<i>Карпенко О.В.</i> НОВІ ПІДХОДИ ДО ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БУХГАЛТЕРА	73
<i>Кравченко І.Ю.</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ В УКРАЇНІ	78
<i>Лисенко М.А., Виноградова М.О.</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ І АУДИТУ В УПРАВЛІННІ КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	83
<i>Лоханова Н.О.</i> РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ – ІНСТИТУЦІЙНІ АСПЕКТИ.....	88
<i>Плікус І. Й.</i> РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	92
<i>Поддубна Н.М.</i> РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ	96
<i>Подольська В.О., Пшенична А.Ж.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ЗОВНІШНІХ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ВІЗ	100
<i>Прохар Н.В.</i> НАВЧАННЯ ЗА ФАХОМ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»: РЕАЛІЇ ТА ПІДХОДИ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	106
<i>Радевич Т.В., Ночовна Ю.О.</i> БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ДИСЕРТАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ОБЛІКУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ	110
<i>Рудич А., Кравченко І.Ю.</i> НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ.....	115
<i>Самбурська Н.І., Ритченко О.Ю.</i> ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ	121
<i>Серба О.В., Карпенко О.В.</i> ОБЛІК І АУДИТ В УПРАВЛІННІ СОБІВАРТІСТЮ ПРОДУКЦІЇ	125
<i>Скрипак І.В., Вороніна В.Л.</i> ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	128
<i>Соболь Г.О.</i> БУХГАЛТЕРСЬКА ПРОФЕСІЯ: ВИКЛИКИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	130

<i>Сошин А. С., Подольська В. О.</i> УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА	137
<i>Титаренко І.В.</i> КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЧИННИК ОПТИМІЗАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПІДСИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ	143
<i>Чижевська Л.В., Кулик В.А.</i> НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ В УКРАЇНІ В ХХІ СТОЛІТТІ	146
<i>Шимановська-Діанич Л.М., Карпенко Є.А.</i> ЗНАЧЕННЯ КАДРОВОГО АУДИТУ В УПРАВЛІННІ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ.....	152
<i>Шульга Н.В.</i> ПРОФЕСІЯ «БУХГАЛТЕР»: ВІД СТАРОГО ДО НОВОГО ЗМІСТУ	156

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу.- <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/>.
3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=293623.
4. Вісник Міністерства доходів і зборів України : офіційне видання Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>.

Карпенко Є.А., к.е.н., доцент

Кравченко І.Ю., к.е.н., доцент

ВНЗ Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”

ОСОБЛИВОСТІ НЕГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ У ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ

Одним із важливих інструментів підтримки малого бізнесу в Україні є спрощена система оподаткування, обліку та звітності, яка є не тільки фіскальним механізмом, а й сприяє стимулюванню розвитку підприємництва, створенню нових робочих місць, а отже і умови для забезпечення зайнятості населення та вирішення питань безробіття.

Реалії сьогодення підтверджують, що спрощена система оподаткування, обліку та звітності є досить популярною як серед юридичних, так і серед фізичних осіб уже понад 10 років. За даними Державної фіскальної служби України у першому півріччі 2015 року її використовували 1,013 млн. фізичних осіб-підприємців, що менше ніж у 2014 році приблизно на 44 тис. Осіб. Перша група платників єдиного податку нараховувала у 2015 р. 167,5 тис. осіб (16,5% всіх платників єдиного податку). Найбільша кількість фізичних осіб – підприємців (556 тис. або 54,9%) обрали другу групу платників єдиного податку. Третю групу платників єдиного податку обрали понад 289,9 тис.

фізичних осіб-підприємців, що становить 28,6% від загальної кількості. Кількість платників єдиного податку четвертої групи у 2015 році склала 32,7 тис. сільськогосподарських товаровиробників. За перші два квартали 2015 р. надходження єдиного податку склали 4511,6 млн. грн., що більше аналогічного періоду 2014 р. на 29,4% [1].

Незважаючи на численні переваги спрощеної системи оподаткування суттєвим недоліком є обмеження у формах розрахунків платників єдиного податку 1 — 3 груп. Відповідно до п. 291.6 Податкового кодексу України вони повинні здійснювати розрахунки за відвантажені товари (виконані роботи, надані послуги) виключно в грошовій формі (готівковій або безготівковій) [1]. Основними формами таких розрахунків є бартерні операції, розрахунки векселями, та розрахунки з використання електронних грошей.

Відповідно до ст. 715 Цивільного кодексу за договором міни (бартеру) кожна із сторін зобов'язується передати другій стороні у власність один товар (роботу, послугу) в обмін на інший товар (роботу, послугу) [1]. Явний бартер напряду заборонено платникам єдиного податку, але досить часто трапляється, що такі суб'єкти господарювання використовують бартерну форму розрахунку, навіть не підозрюючи про це. Наприклад, якщо у договорі про надання послуг платником єдиного податку іншому суб'єкту господарюванню буде положення про надання виконавцю послуг у користування автомобіля, офісного приміщення або іншого матеріального блага без будь-якої грошової винагороди, то це буде класифіковано як бартерна операція. Тому укладаючи договори на надання послуг платники єдиного податку повинні надзвичайно ретельно відноситися до формулювання змісту договорів і обов'язково передбачати умови грошової компенсації при отриманні матеріальних благ від контрагента.

Досить спірною є ситуація щодо розрахунків векселями. Державна фіскальна служба України надавала численні консультації, в яких робила

висновок про неможливість розрахунку платників єдиного податку векселями, аргументуючи це тим, що в момент видачі векселя закінчуються грошові зобов'язання за реалізовані товари (послуги) і виникають грошові зобов'язання за векселями. Проте існують вагомі підстави для непогодження з такою думкою. Відповідно до ч. 3 ст. 341 Господарського кодексу України вексель є формою безготівкового розрахунку. Окрім того відповідно до вимог законодавства вексель може бути виданий лише для оформлення грошового боргу за поставлені товари (надані послуги) і погашається виключно в грошовій формі. Тобто, в будь-якому випадку за реалізовані товари (послуги) розрахунок буде здійснено грошима. Зауважимо, що до таких векселів будуть належати лише прості векселі, емітовані самим платником єдиного податку. Переказні векселі, емітовані іншими особами доцільно розглядати не як засіб платежу, а як товар, а тому і операція з розрахунку таким векселем буде бартерною, що вже суперечить вимогам законодавства про спрощену систему оподаткування.

На сьогодні досить поширеними є розрахунки електронними грошовими коштами. Проте ми погоджуємося із думкою фахівців Державної фіскальної служби України, що така форма оплати є забороненою для платників єдиного податку. Підтвердженням цього є і те, що у відповідності до ч. 3 ст. 341 Господарського кодексу України електронні гроші, на відміну від векселя не є формою безготівкових розрахунків. У п. 14.1.93 Податкового кодексу України зазначено, що коштами є гривня або іноземна валюта [1]. Тобто емітовані титульні одиниці електронних платіжних систем не можна вважати грошовими засобами. Купуючи електронні гроші покупець власне купує заборгованість первинного дебітора перед первинним кредитором. Розраховуючись через платіжну систему покупець не сплачує грошові кошти продавцю, а лише передає придбану раніше дебіторську заборгованість.

Ще одним суттєвим недоліком спрощеної системи оподаткування є можливість платникам єдиного податку-юридичним робити внески до статутного капіталу інших підприємств виключно грошовими коштами.

Аналізуючи п. 14.1.81 та 14.1.202 Податкового кодексу України ми дійшли висновку, що внесок в статутний капітал іншого підприємства можна розглядати як придбання корпоративних прав. Тобто, якщо юридична особа-платник єдиного податку робить внесок майном, а не грошовими коштами, то, замість переданого майна він отримує корпоративні права. По суті, така операція є бартерною, яка прямо заборонена Податковим кодексом.

Висновок. Дослідження показало. Що на сьогодні спрощена система оподаткування є доволі поширеною серед суб'єктів господарювання. Проте одним з недоліків є значне обмеження можливих форм розрахунків для платників податку. Нормативними документами заборонено суб'єктам господарювання, що перебувають на спрощеній системі оподаткування використовувати для розрахунку бартерні операції, векселі, електронні грошові кошти. Окрім того юридичним особам, платникам—єдиного податку заборонено вносити майно у статутний капітал інших суб'єктів господарювання. Вважаємо, що такі обмеження значно знижують платоспроможність платників єдиного податку та привабливість спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.

Список використаних джерел

1. Звіт про відстеження результативності наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку» [Електронний ресурс]. Режим доступу. — www.minfin.gov.ua.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу. — <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page50>.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу. — <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page50>.